

آشتی‌نگی سیاسی و بیم استیضاح الکاظمی

فرشاد گلزاری

«به دنبال بازگرداندن اعتماد مردم به نظام سیاسی عراق هستیم». این عبارت کوتاه (اما مهم) بخشی از سخنان عمار حکیم رهبر جریان حکمت‌ملی عراق در دیدار روز یکشنبه با نماینده ویژه دبیر کل سازمان ملل در این کشور است. سخنان عمار حکیم شاید برای بسیاری مهم نباشد اما باید توجه داشت که در پس اظهارات او یک سابقه مهم وجود دارد. چندی پیش (چهارشنبه هفته گذشته برابر با ۱۱ تیر ماه) او از تشکیل ائتلاف جدیدی به نام «عراقیون» خبر داد که متشکل از چهار هیئت پارلمانی عراق است و تلاش دارد یک رویکرد میانه‌رو را برای حمایت از ثبات سیاسی عراق در پیش بگیرد. اینکه چرا حکیم در دیدار با نماینده ویژه دبیر کل سازمان ملل در عراق (جنین هنیس پلاسخرت) یکبار دیگر به صورت واضح دلایل تشکیل این ائتلاف را ذکر می‌کند، در وهله اول نشان می‌دهد که اوضاع در عراق آنگونه که شنیده می‌شود خوب نیست و در وهله دوم او سعی می‌کند

به سازمان ملل که به صورت تمام و کمال توسط آمریکایی‌ها حمایت و راهبری می‌شود، این پیام را بدهد که عراقی‌ها (به خصوص شیعیان این کشور) در حال ائتلاف‌سازی برای مقابله با سناریوی آنها در منطقه و بغداد هستند. ممکن است حکیم در نظر بسیاری از مخاطبان و حتی صاحب‌نظران داخل و خارج از کشورمان، یک شخصیت کم‌رنگ در عرصه سیاسی شناخته شود، اما واقعیت این است که هر کدام از مهره‌های سیاسی و امنیتی در شطرنج قدرت عراق به یک نحو وارد بازی می‌شوند. به عنوان مثال زمانی شاهد بودیم که مقتدی صدر در بحث تظاهرات ضدفساد علیه دولت وقت عراق پیش‌رو بود و هر وقت او آن وارد منطقه سبز و میدان تحریر بغداد می‌شدند و دست به اعتراض و حتی تحصن‌های طولانی مدت می‌زدند. در مورد شخصیت‌هایی مانند آیت‌الله سیستانی هم این موضوع صدق می‌کند. مرجعیت عراق پس از آنکه داعش تا سامرا پیش آمد فرمان بسیج عمومی برای مقابله با ویروس تکفیر را داد و حالا هم شخصی مانند عمار

حکیم پس از یک حاشیه‌نشینی نسبتاً کوتاه به میدان آمده است تا بتواند اوضاع نابسامان عراق را سر و سامان دهد. نکته‌ای که در اینجا باید مورد نظر قرار بگیرد این است که عمار حکیم و مجموعه کسانی که ائتلاف عراقیون را تاسیس کرده‌اند، از طیف شیعیان عراق هستند. این موضوع دقیقاً گویای این است که یک چند صدایی مشهود درون پارلمان عراق به وجود آمده است که در طرف دیگر آن کردها و اهل تسنن این کشور حضور دارند. به عنوان مثال ائتلاف سنی القوی العراقیه (گروه‌های عراقی) به ریاست محمد الحلبوسی، رئیس پارلمان عراق روز یکشنبه با صدور بیانیه‌ای از مصطفی الکاظمی، نخست‌وزیر عراق خواست تا سلاح را به دولت منحصر کرده و مانع از حملات علیه هیئت‌های دیپلماتیک شود! این دقیقاً همان نقطه اوج اختلافاتی است که موجب تشدید شکاف و تقویت قطب‌بندی‌ها در پارلمان عراق می‌شود، چرا که اهل تسنن و کردهای عراق اصالتاً طرفدار ابقای نظامیان آمریکای در عراق و در مقابل شیعیان با استناد به مصوبه خروج نظامیان آمریکایی از کشورشان خواهان اخراج آنها هستند. این روند

تجمع وضعیت فعلی و بالا گرفتن اختلاف‌ها نشان از یک آشتی‌نگی سیاسی و هرج و مرج در ساختار سیاسی عراق دارد؛ چرا که دولتی‌ها معتقدند راه برون رفت از بحران فعلی، برگزاری انتخابات زودهنگام است، اما احزاب با آن مخالف هستند

به جایی رسیده که حالا یک اختلاف دیگر میان پارلمان و نخست‌وزیری عراق نمایان شده است. الکاظمی و خطر استیضاح! در این کشمکش‌ها شاهد آن هستیم که نخست‌وزیر عراق مورد اشاره قرار گرفته است. درست است که مصطفی الکاظمی از سوی طیف شیعیان عراق برای تصدی نخست‌وزیری عراق معرفی شده اما واقعیت این است که بسیاری از تحلیلگران حاضر در آمریکا و عراق معتقدند که راهبرد الکاظمی به خصوص در حوزه سیاست خارجی تا حد زیادی به نفع آمریکا و برخی دیگر

از متحدان آن در منطقه تعریف شده است. به عنوان نمونه، منصور البعیدی، نماینده پارلمان عراق در سخنانی نسبت به موضع دولت کشورش و سکوت آن در قبال اشغال خاک این کشور توسط ترکیه و نقض حریم هوایی آن توسط آمریکا اعتراض کرده و خواهان برگزاری نشست فوق‌العاده پارلمان عراق درباره نقض‌های آمریکا و ترکیه است. او معتقد است که ترکیه به بهانه جنگیدن با حزب کارگران کردستان (پ.ک.ک) در حال انجام عملیات نظامی در خاک عراق است و این در واقع اشغال خاک عراق به حساب می‌آید و این در حالی است که ما شاهد واکنش و پاسخ دولت در سطح معقول نبوده‌ایم. چندی بعد اما کمیته روابط خارجی در پارلمان عراق اعلام کرد عقب‌نشینی نیروهای آمریکایی محور مذاکرات مصطفی الکاظمی در واشنگتن است و این خبر را باید نوعی آرام‌سازی افکار عمومی و مقامات عراق به حساب بیاوریم. اما داستان به اینجا ختم نمی‌شود، بلکه اوضاع و احوال نشان می‌دهد که هدف بعدی، زیر ذره‌بین بردن تحرکات سفارت آمریکا در بغداد است! پس از آنکه نیروهای ضد تروریسم عراق با هماهنگی نظامیان آمریکا به بازداشت چندین نفر از عناصر کتائب حزب‌الله اقدام کردند، انتقاد به نخست‌وزیر عراق بالا گرفت اما آمریکایی‌ها برای مانور قدرت در عراق دست به آزمایش سامانه‌های پدافند هوایی پاتریوت در محوطه داخلی سفارت‌تشان در بغداد کردند! همین موضوع باعث شده تا اعتراض‌ها نسبت به تبدیل شدن سفارت آمریکا در پایتخت عراق به پادگان نظامی سر به فلک بکشد. به عنوان مثال ائتلاف الفتح با صدور بیانیه‌ای اعلام کرد که این اقدام آمریکایی‌ها (آن هم در فضای شهری) نه تنها مخاطراتی را برای ساکنان بغداد به همراه دارد، بلکه نقض تمام عرف‌های دیپلماتیک به حساب می‌آید و علاوه بر آن حریم هوایی کشور را هم ناامن کرده است. ائتلاف مذکور باز هم خواهان پاسخگویی از سوی دولت الکاظمی در این مورد شده است که گویا هیچ پاسخی دریافت

حکیم سعی می‌کند به سازمان ملل که به صورت تمام و کمال توسط آمریکایی‌ها حمایت و راهبری می‌شود، این پیام را بدهد که عراقی‌ها (به خصوص شیعیان این کشور) در حال ائتلاف‌سازی برای مقابله با سناریوی آنها در منطقه و بغداد هستند

نکرده است. این که آیا سفارت آمریکا در بغداد تبدیل به یک پادگان نظامی شده است، پاسخش مثبت است؛ چرا که آمریکایی‌ها با ایجاد یک فریب رسانه‌ای و امنیتی حدود ۳ هزار نفر از نظامیان خود را با کت و شلوار وارد این سفارت کرده و به تمام مسئولان عراقی اعلام کرده‌اند که این تعداد نظامی آمریکایی از کشور خارج شده‌اند. از سوی دیگر آمریکایی‌ها با این اقدامات در صدد آن هستند تا به مخالفان خود در عراق بفهمانند که دست برتر در این کشور با آنهاست.

به هر ترتیب تجمع این نقض‌ها و مولفه‌های منفی هیچ خروجی مشهودی ندارد جز تضعیف دولت عراق و بیشتر شدن طیف مخالفان الکاظمی. در این مسیر روز گذشته (دوشنبه) جاسم البیاتی، نماینده جریان حکمت ملی عراق در پارلمان این کشور از دیدار قریب‌الوقوع با مصطفی الکاظمی، نخست‌وزیر و تدوین فهرستی مشتمل بر ۱۴ پرسش برای طرح‌بسیاری خبر داد و در همین حال زمه‌هایی از احتمال استیضاح الکاظمی شنیده می‌شود! این در حالیست که ائتلاف سناژون به رهبر مقتدی صدر اخیراً اعلام کرده است که احزاب سیاسی عراق تمایلی به برگزاری انتخابات زودهنگام در عراق ندارند. به همین جهت است که می‌گوییم تجمع وضعیت فعلی و بالا گرفتن اختلاف‌ها نشان از یک آشتی‌نگی سیاسی و هرج و مرج در ساختار سیاسی عراق دارد؛ چرا که دولتی‌ها معتقدند راه برون رفت از بحران فعلی، برگزاری انتخابات زودهنگام است.

اقتصاددان هانیز هشارد دادند هر چند کاهش تدابیر فاصله‌گذاری اجتماعی منجر به یک دوره کوتاه رشد اشتغال می‌شود اما این دستاوردها کوتاه مدت هستند و بازگشایی زودهنگام اقتصادی حتی به لحاظ اقتصادی منجر به شکست خودمان می‌شود. آنها هم حق داشتند. قریب آمار بالای اشتغالی که در گزارش روز پنجشنبه درباره اشتغال ارائه شد را نخورید، آنهم با رقمی که همچنان به میزان تقریباً ۱۵ میلیون شغل کمتر از ماه فوریه است.

این گزارش درباره وضعیت اقتصاد در دوره مرجع یعنی هفته دوم ژوئن است. بنا بر این دارد درباره آنچه که قبل از مشخص شدن جهش جدید شیوع کرونا اتفاق افتاد، صحبت می‌کند. ما داده‌های رسمی در خصوص آنچه که از بعد از آن رخ داد نداریم اما مجموعه‌ای از شاخص‌ها همزمان حاکی از این هستند که روند بازبایی و درمان به بن بست خورده و حتی سرفرت داشته است. در حقیقت وضعیت حتی قبل از آنکه ایالات شروع به عقب‌گرد از برخی اقدامات قبلی خود برای بازگشایی کنند، شروع به فروپاشی کرد. ترس از ابتلا به بیماری موجب میشود که مردم زیادی صرف نظر از آنچه که فرمانداران نشان بگویند از بیرون رفتن اجتناب کنند. در نتیجه بیکاری که همچنان دورقمی است احتمالاً تا مدتی طولانی وضعیت چندان بهتری پیدا نخواهد کرد. یک جنبه واقعا وحشتناک این است که به نظر می‌رسد ترامپ و افرادی که هیچ چیز از معضل کرونا و ویروس یاد نگرفته‌اند. ترامپ بار دیگر مدعی شد کرونا خود به خود ناپدید می‌شود. مساله غم‌انگیز و ترس‌آور این است که هذیان‌های ترامپ در قبال موفقیتش هزینه‌های سنگین را به بقیه‌ها تحمیل خواهد کرد. چهار ماه آینده قرار است بسیار بسیار زشت باشد!

خبر

اسکاتلندی‌ها به دنبال جدایی از بریتانیا!

بر اساس یک نظرسنجی جدید، اکثر اسکاتلندی‌ها در حال حاضر حامی استقلال اسکاتلند هستند و میزان حمایت از جدایی اسکاتلند از بریتانیا برای ششمین ماه پیاپی همچنان بالاست که طولانی‌ترین دوره ثبت شده محسوب می‌شود. به نوشته روزنامه دیلی میل، رفراندوم استقلال اسکاتلند در سال ۲۰۱۴ میلادی نشان داده بود که ۵۵ درصد از شرکت‌کنندگان مخالف استقلال و ۴۵ درصد موافق استقلال اسکاتلند از بریتانیا هستند. رویکرد اسکاتلندی‌ها از زمان تصمیم لندن برای خروج از اتحادیه اروپا تغییر کرده است. نیکولا استورجن، وزیر اول اسکاتلند خواستار برگزاری رفراندوم دیگری پیش از پایان سال جاری میلادی شده است. اما بوریس جانسون، نخست‌وزیر انگلیس بارها از اختصاص بودجه برای این مساله امتناع کرده و دولت لندن نیز از ارائه مجوز برای برگزاری رفراندوم دوم خودداری کرده است. نظرسنجی پایگاه پنل بیس (Panelbase) که در روزنامه ساندی میزبان رای‌خبر ۴۹ درصد است.

خبر

افشای ابعادی تازه از فساد مالی نواز شریف

ریموند بیکر نویسنده کتاب «پاشنه آشیل سرمایه‌داری» فاش کرده که نواز شریف، نخست‌وزیر سابق پاکستان و رهبر حزب مسلم لیگ نواز در دو دوره تصدی نخست‌وزیری بالغ بر ۴۱۸ میلیون دلار اختلاس کرده است. به نوشته پاکستان تودی، کتاب ریموند دبلیو بیکر گزارشی در مورد فساد برخی از خاندان‌های مسلط بر عرصه سیاست در تاریخ است که شامل خانواده نواز شریف نیز می‌شود. در این کتاب در این خصوص که چطور آنها به انباشت پول و نفع شخصی و املاک و کارخانه‌ها پرداخته‌اند، صحبت می‌شود. به نوشته این کتاب، نواز شریف در اولین دوره نخست‌وزیری خود که به ۱۹۹۰ بر می‌گردد، از یک قرار داد احداث اتوبان از لاهور به اسلام‌آباد ۱۶۰ میلیون دلار نفع شخصی به دست آورد. همچنین نواز شریف از محل تسهیلات صادرات

برگزاری کنفرانس بین‌المللی صلح افغانستان

به گفته مقام‌های افغانستان، نمایندگان ۱۹ کشور و سازمان بین‌المللی در کنفرانس بین‌المللی صلح افغانستان که از دیروز آغاز شد، شرکت کردند. به گزارش اسپوتنیک، کابل میزبان نشست با حضور ۱۹ نماینده از کشورهای دیگر و همچنین سازمان‌های بین‌المللی است که از روز گذشته (دوشنبه) به صورت مجازی و با سازماندهی کاخ ریاست جمهوری افغانستان با هدف بحث درباره صلح و رسیدن به توافق نظر بر سر فرآیند آشتی در این کشور شروع شد. قرار است در این دیدار نمایندگان آمریکا، چین، روسیه، پاکستان، هند، ایران، عربستان سعودی، قطر و کشورهای دیگر منطقه شرکت داشته باشند. این نشست با میزبانی وزیر امور خارجه موقت افغانستان برگزار شد. اشرف غنی، رئیس‌جمهوری افغانستان چند روز پیش خبر برگزاری این ملاقات را اعلام کرد. صدیق صدیقی، سخنگوی ریاست جمهوری افغانستان روز یکشنبه گفت: دولت متبوع وی متعهد به آغاز مذاکرات بین‌افغان هاد و سریع‌ترین زمان ممکن است.

حمله هوایی رژیم صهیونیستی به نوار غزه

منابع فلسطینی از حمله هوایی و توپخانه‌ای ارتش رژیم صهیونیستی به نوار غزه خبر دادند. به گزارش روزنامه القدس العربی، منابع فلسطینی اعلام کردند که ارتش رژیم صهیونیستی سحرگاه روز گذشته (دوشنبه) حملات هوایی و توپخانه‌ای را به نوار غزه انجام داد. طبق گفته این منابع، در این حملات در پاسخ به یک تراب راکت از غزه به سمت اراضی اشغالی انجام شد. منابع مذکور در ادامه گزارش دادند، ارتش اسرائیل مواضع آموزش و دیده‌بانی گردان‌های عزالدین القسام بازوی نظامی جنبش مقاومت اسلامی حماس در مناطق مختلف نوار غزه را هدف قرار دادند اما هیچ تلفاتی در پی این حمله گزارش نشده است. پیش از این ارتش اسرائیل مدعی شلیک سه راکت از نوار غزه به اراضی اشغالی شده بود. این در حالیست که نبیل شعث، مشاور رئیس‌جمهوری خودگردان فلسطین اعلام کرد که فتح و حماس با باروندا سرگیری مذاکرات آشتی توافق کرده‌اند.